

752.

Na osnovu člana 179 Zakona o izvršenju krivičnih sankcija ("Službeni list list RCG", br. 25/94, 69/03 i 65/04), Ministarstvo pravde donosi

PRAVILNIK

O NAČINU VRŠENJA SLUŽBE OBEZBJEĐENJA, NAORUŽANJU I OPREMI SLUŽBENIKA OBEZBJEĐENJA U ZAVODU ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA

(**"Službeni list Republike Crne Gore", br. 068/06 od 10.11.2006**)

I OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se propisuje način vršenja službe obezbjeđenja, naoružanje i oprema službenika obezbjeđenja u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija (u daljem tekstu: Zavod).

Član 2

Služba obezbjeđenja, u skladu sa zakonom, propisima donesenim na osnovu zakona i ovim pravilnikom, u Zavodu čuva osuđena, pritvorena, prekršajno kažnjena, maloljetna i oboljela lica u Zavodu i van njega, sprovodi osuđena i pritvorena lica, održava unutrašnji red i disciplinu osuđenih i pritvorenih lica, vrši poslove hvatanja odbjeglih osuđenih i pritvorenih lica, obezbjeđuje imovinu i objekte u kojima se osuđena i pritvorena lica nalaze, borave i rade.

Član 3

U vršenju poslova obezbjeđenja direktor Zavoda (u daljem tekstu: direktor) i druge starješine Zavoda mogu izdavati naredbe i uputstva u skladu sa Zakonom, propisima donesenim na osnovu zakona i ovim pravilnikom.

Starješine u smislu stava 1 ovog člana su: pomoćnik direktora (u daljem tekstu: pomoćnik), načelnik organizacione jedinice (u daljem tekstu: načelnik), rukovodilac službe obezbjeđenja, šef smjene i šef sprovedničke grupe.

Neposrednim obilaskom, raportom, izvještajem, kao i na drugi način, ovlašćena lica iz stava 2 ovog člana vrše kontrolu obezbjeđenja u Zavodu.

Član 4

Pri upotrebi vatrenog oružja ili drugih sredstava prinude službenik obezbjeđenja dužan je da čuva živote drugih lica.

Kada postoji mogućnost i uslovi za upotrebu više sredstava prinude, službenik obezbjeđenja upotrijebiće ono sredstvo prinude koje je po posledicama najlakše za lica prema kome se primjenjuje, ako se njegovom primjenom obezbjeđuje izvršenje službene radnje.

II VRŠENJE OBEZBJEĐENJA

1. Organizacija vršenja obezbjeđenja

Član 5

Vršenje obezbjeđenja se organizuje u svakoj organizacionoj jedinici Zavoda.

Obezbjeđenje se vrši neprekidno u smjenama.

Član 6

Direktor Zavoda odgovoran je za zakonito i blagovremeno izvršavanje poslova obezbjeđenja, pa je u tom cilju dužan da:

- donosi plan obezbjeđenja;
- kontroliše organizaciju i izvršavanje poslova obezbjeđenja u Zavodu;
- naređuje sprovođenje mjera za kvalitetnije i efikasnije vršenje poslova obezbjeđenja;
- raspoređuje rukovodioca obezbjeđenja, šefove smjena i šefa sprovedničke grupe;

- donosi plan i program obuke, obrazovanja i stručnog usavršavanja službenika obezbjeđenja;
- stara se o nabavci tehničkih sredstava, opreme i naoružanja koji su neophodni za izvršavanje poslova obezbjeđenja u Zavodu;
- vrši i druge poslove u cilju kvalitetnog i efikasnog vršenja obezbjeđenja u Zavodu.

Član 7

Pomoćnik je u vršenju poslova obezbjeđenja dužan da:

- predlaže direktoru plan obezbjeđenja, organizaciju i način vršenja obezbjeđenja u Zavodu;
- koordinira poslove obezbjeđenja organizacionih jedinica;
- priprema i predlaže direktoru uputstva za rad rukovodilaca službe obezbjeđenja u organizacionim jedinicama;
- vrši procjenu stanja bezbjednosti u Zavodu i predlaže direktoru preduzimanje odgovarajućih mjera;
- neposredno vrši nadzor i kontrolu vršenja obezbjeđenja u svakoj organizacionoj jedinici;
- izdaje naredjenja načelniku u cilju otklanjanja uočenih nedostataka;
- predlaže direktoru preduzimanje mjera u cilju unapređenja rada službe obezbjeđenja i bezbjednosti lica i imovine;
- po ovlaštenju direktora saraduje sa organom uprave nadležnim za poslove policije i drugim organima i ustanovama po pitanjima od interesa za poslove obezbjeđenja;
- blagovremeno obavještava direktora i načelnike o svim preduzetim radnjama i ukupnoj bezbjedonosnoj situaciji;
- daje saglasnost na plan sprovođenja lica lišenih slobode;
- vrši i druge poslove po naređenju direktora.

Član 8

Načelnik je dužan da na osnovu datih naredbi i upustava organizuje i vrši poslove obezbjeđenja u okviru organizacione jedinice i odgovoran je pomoćniku i direktoru za zakonito, pravilno i blagovremeno vršenje poslova obezbjeđenja u toj organizacionoj jedinici, pa je u tom cilju dužan da:

- priprema i predlaže pomoćniku plan obezbjeđenja u svakoj organizacionoj jedinici;
- prati i kontroliše izvršavanje poslova obezbjeđenja u organizacionoj jedinici;
- predlaže i preduzima mjere za kvalitetnije i efikasnije vršenje poslova obezbjeđenja;
- izdaje naredbe službenicima obezbjeđenja u organizacionoj jedinici;
- redovno i na pogodan način izvještava pomoćnika i direktora o stanju bezbjednosti u organizacionoj jedinici;
- vrši i druge poslove po naređenju direktora.

Član 9

Rukovodilac službe obezbjeđenja neposredno organizuje rad službe u organizacionoj jedinici i odgovoran je načelniku za zakonito, blagovremeno i efikasno izvršavanje poslova, pa je u tom cilju dužan da:

- vrši unutrašnje raspoređivanje službenika obezbjeđenja uz saglasnost načelnika;
- kontroliše vršenje poslova obezbjeđenja u organizacionoj jedinici;
- neposredno i preko šefova smjena vrši kontrolu nošenja propisane uniforme i urednog izgleda službenika obezbjeđenja, naoružanja i opreme;
- daje naredbe i bliža uputstva šefovima smjena i drugim službenicima obezbjeđenja o načinu vršenja obezbjeđenja;
- daje bezbjedonosnu procjenu za lice koje se sprovodi;
- redovno izvještava načelnika o stanju obezbjeđenja u organizacionoj jedinici;
- vrši i druge poslove po naređenju načelnika.

Član 10

Šef smjene rukovodi smjenom i odgovoran je rukovodiocu službe obezbjeđenja za propisano, uredno i efikasno vršenje poslova u toku trajanja smjene, pa je u tom cilju dužan da:

- prilikom prijema dužnosti primi i utvrdi brojno stanje lica lišenih slobode i da se upozna sa događajima koji su se desili u prethodnoj smjeni;

- provjerava ispravnost i spremnost službenika obezbjeđenja za vršenje poslova obezbjeđenja i vrši njihovo blagovremeno smjenjivanje u toku smjene;
- vrši stalnu kontrolu rada, odnosno pravilnosti obavljanja dužnosti službenika obezbjeđenja u smjeni kojom rukovodi;
- vrši kontrolu nošenja uniforme i oznaka zvanja, naoružanja i opreme službenika obezbjeđenja, kao i urednog izgleda u toku vršenja službe;
- u vrijeme odsutnosti rukovodioca službe obezbjeđenja ili načelnika, zamjenjuje ih u svim poslovima obezbjeđenja, osim onih koje oni moraju lično voditi u kom slučaju je dužan da ih o tome odmah obavijesti;
- uredno vodi propisane evidencije o stanju bezbjednosti u organizacionoj jedinici i o svim promjenama blagovremeno i na odgovarajući način obavještava rukovodioca službe obezbjeđenja;
- izvršava i druge poslove i zadatke određene od strane neposrednog starješine.

Član 11

Šef sprovodničke grupe organizuje sprovodničku grupu i odgovoran je rukovodiocu službe obezbjeđenja za propisno, uredno i efikasno sprovođenje lica lišenih slobode, pa je u tom cilju dužan da:

- priprema sprovodnički list;
- preduzima mjere za kvalitetnije i efikasnije vršenje sprovođenja;
- vrši kontrolu sprovođenja;
- vodi propisane evidencije;
- prilikom sprovođenja saraduje sa organom uprave nadležnim za poslove policije, sudovima i drugim organima i ustanovama;
- o svim zapažanjima blagovremeno obavještava rukovodioca službe obezbjeđenja;
- vrši i druge poslove po naređenju neposrednog starješine.

Član 12

Službenik obezbjeđenja dužan je da poznaje način vršenja poslova obezbjeđenja, kao i poslove i zadatke službeničkog mjesta na koje je raspoređen, pa je u tom cilju dužan da:

- na vrijeme prima dužnost i poslove vrši neprekidno do prijema sledeće smjene;
- vrši dužnost shodno uputstvima za odgovarajuće poslove i zadatke i da pri vršenju dužnosti primjenjuje sredstva, mjere i metode rada u skladu sa propisanim ovlašćenjima i saglasno naređenju nadležnog ovlašćenog lica;
- prije primanja dužnosti se javi neposrednom starješini na smotru radi pregleda oružja i opreme;
- primopredaju dužnosti izvrši prema upu-tstvima za te poslove i zadatke;
- na propisan način održava vezu sa drugim službenicima obezbjeđenja na dužnosti, šefom smjene i rukovodiocem službe obezbjeđenja, kao i sa drugim starješinama ako to situacija nalaže i u slučaju potrebe drugom službeniku pritekne u pomoć;
- spriječi bjekstvo lica lišenog slobode;
- sprečava narušavanje pravila o kućnom redu i discipline od strane osuđenog ili pritvorenog lica i otkriva povrede discipline i druge protivpravne radnje učinjene od strane ovih lica;
- onemogućava samopovređivanje lica lišenih slobode i pruža pomoć povrijeđenim;
- sprečava oštećenje objekata, instalacija, mašina, alata i druge imovine;
- na vrijeme obavještava neposrednog starješinu o svojim zapažanjima za vrijeme vršenja službe;
- alarmira i hitno interveniše u slučaju pobune, bjekstva, požara i drugih elementarnih nepogoda;
- u međusobnim službenim odnosima oslovljava druge službenike obezbjeđenja prema zvanju i položaju i podnosi raport neposrednom starješini;
- svojim ponašanjem u službi i van nje, doprinosi razvoju međuljudskih odnosa i jedinstva službe, čuva svoj ugled i ugled Zavoda;
- poslove vrši u propisanoj, urednoj i čistoj uniformi, uredno obrijan i podšišan;
- poznaje rukovanje i pravilnu upotrebu vatrenog oružja i druge opreme koja mu je u vršenju posla povjerena;
- pohađa nastavu koja se organizuje radi obučavanja, obrazovanja i stručnog usavršavanja, kao i praktične vježbe koje se organizuju u cilju održavanja fizičke kondicije i spremnosti za vršenje službenih zadataka;
- učestvuje u gađanju iz vatrenog oružja koje se organizuje u cilju postizanja većeg stepena obučenosti;

- vodi propisane evidencije;
- vrši i druge poslove po naređenju neposrednog starješine.

Član 13

Službenik obezbjeđenja je dužan u vanrednim prilikama i u slučaju povrede pravila o kućnom redu većih razmjera, pobune, bjekstva, požara, poplave i drugih elementarnih nepogoda da se odazove pozivu i van radnog vremena.

U slučaju iz stava 1 ovog člana službenik obezbjeđenja je dužan da dođe u Zavod odmah po saznanju o nastupanju vanrednih prilika i bez poziva neposrednog starješine.

Član 14

Prilikom vršenja poslova obezbjeđenja, službenik obezbjeđenja je dužan da nosi vatreno oružje.

U djelovima Zavoda u kojima borave lica lišena slobode, službenik obezbjeđenja ne nosi vatreno oružje, osim kada za to postoje posebni razlozi i okolnosti, o čemu odlučuje neposredni starješina.

Član 15

Službenik obezbjeđenja je dužan da lica lišena slobode upozorava na odgovornost za povrede pravila o kućnom redu, radne discipline i pravilnog odnosa prema službenim licima ili drugim licima lišenim slobode.

Član 16

U slučaju povrede odredbi pravila o kućnom redu od strane lica lišenog slobode, službenik obezbjeđenja je dužan da neposrednom starješini podnese pismenu prijavu.

U prijavi se navodi: ime i prezime lica protiv kojeg se prijava podnosi, disciplinska povreda, mjesto i vrijeme nastanka povrede, način na koji je povreda učinjena, kao i nastale posledice.

Član 17

Ako lice lišeno slobode izvrši krivično djelo, pokuša samopovređivanje ili ako dođe do nesreće na radu, službenik obezbjeđenja je dužan da obezbijedi lice mjesta, tragove i predmete od značaja za istragu do dolaska ovlašćenih organa i da bez odlaganja obavijesti neposrednog starješinu.

Član 18

Službenik obezbjeđenja je dužan da udalji lice lišeno slobode od mjesta gdje tom licu pri-stup nije dozvoljen.

Član 19

Službenik obezbjeđenja je dužan da nepozvanim licima spriječi pristup u prostor Zavoda ili pojedine njegove objekte. U tom cilju legitimisaće i zadržaće svako lice koje ulazi u prostor Zavoda ili se neovlašćeno približava njegovim objektima, ili se nepozvano približava licima lišenim slobode kada se ova lica nalaze van Zavoda.

O zadržavanju lica iz stava 1 ovog člana službenik obezbjeđenja obavijestiće neposrednog starješinu, koji je o tome dužan da obavijesti organ uprave nadležan za poslove policije.

Član 20

Službeniku obezbjeđenja zabranjeno je da:

- se za vrijeme izvršavanja poslova i zadataka udaljava bez odobrenja neposrednog starješine, da napusti lice lišeno slobode koje mu je povjereno na čuvanje ili sprovođenje;
- neovlašćenim licima daje podatke i druga obavještenja koja su u vezi sa vršenjem poslova obezbjeđenja i radom u Zavodu;
- licima koja nemaju odobrenja nadležnog organa, direktora ili lica koje je za to ovlašćeno, dozvoli ulazak u objekte i prostorije Zavoda;
- za vrijeme obavljanja svojih poslova i zadataka vrši druge radnje koje mogu ometati pravilno vršenje poslova;
- stupa u nedozvoljene odnose sa licima lišenim slobode ili njihovom rodbinom (vršenje raznih usluga, primanje poklona, prenošenje poruka i sl.);
- sam ulazi noću u prostorije u kojima borave lica lišena slobode;
- neposredno prije i za vrijeme vršenja poslova uživa alkohol ili druge psihoaktivne supstance.

2. Spoljašnje obezbjeđenje

Član 21

Spoljašnje obezbjeđenje se organizuje na stražarsko osmatračkim mjestima, na ulaznim i izlaznim kapijama, putem patrola, na spoljnim radilištima i na drugi način koji odredi neposredni starješina.

Način vršenja spoljašnjeg obezbjeđenja zavisi od vrste organizacione jedinice, broja i veličine objekata i karakteristika spoljašnjih radilišta.

Član 22

Spoljašnje obezbjeđenje može se vršiti na određenom mjestu i u pokretu. Kada se spoljašnje obezbjeđenje vrši u pokretu rukovodilac službe obezbjeđenja određuje prostor u kojem se dozvoljava kretanje službenika.

Član 23

U vršenju poslova spoljašnjeg obezbjeđenja službenik obezbjeđenja je dužan da:

- na vrijeme preuzme dužnost, provjeri ispravnost oružja i sredstava veze, kao i drugih sredstava namijenjenih za obavljanje ove dužnosti;
- nepozvanim licima ne dozvoli pristup stražarsko-osmatračkom mjestu, odnosno objektu i prostoru koji čuva;
- ne napušta stražarsko-osmatračko mjesto dok ne bude zamijenjen od strane drugog službenika ili povučen od strane neposrednog starješine;
- na utvrđen način, u određenim vremenskim razmacima u toku trajanja smjene, održava vezu sa službenikom susjednog stražarsko-osmatračkog mjesta kao i sa neposrednim starješinom;
- blagovremeno preduzima mjere radi sprečavanja nedozvoljenog kretanja u čuvanom prostoru i da o takvim kretanjima i takvim promjenama koje uoči, a koje bi mogle uticati na bezbjednost Zavoda, objekata i prostora koji čuva, odmah obavijesti šefa smjene ili drugo ovlašćeno lice;
- spriječi nedozvoljene kontakte lica lišenih slobode sa drugim licima na spoljašnjim radilištima, pri izvođenju određenih radnih zadataka izvan Zavoda.

Član 24

Službenici obezbjeđenja koji vrše poslove obezbjeđenja putem patrole dužni su da štite lica, objekte i imovinu Zavoda, sprečavaju kretanje nepozvanih lica u zaštićenom prostoru Zavoda, zaustavljaju takva lica, utvrđuju njihov identitet i razloge kretanja u patrolnom području i istovremeno obavještavaju neposrednog starješinu koji odlučuje o daljem postupku prema tim licima, te o svim bezbjednosnim zapažanjima podnose pismeni izvještaj.

Član 25

Službeniku obezbjeđenja na stražarsko-osmatračkom mjestu zabranjeno je uzimanje hrane, čitanje, razgovor sa prolaznicima, primanje bilo kakvih predmeta i preduzimanje drugih radnji koje sprečavaju efikasno obavljanje službenih zadataka.

U slučaju hitne potrebe koja zahtijeva udaljavanje sa stražarsko- osmatračkog mjesta ili bolesti, službenik obezbjeđenja je dužan da o tome odmah obavijesti neposrednog starješinu, ne napuštajući stražarsko-osmatračko mjesto.

3. Unutrašnje obezbjeđenje

Član 26

Unutrašnje obezbjeđenje se organizuje i obavlja u prostorijama u kojima lica lišena slobode borave i rade.

Član 27

U vršenju poslova unutrašnjeg obezbjeđenja u prostorijama za boravak lica lišenih slobode, službenik obezbjeđenja je dužan da:

- održava unutrašnji red i disciplinu lica lišenih slobode;
- se stara o sprovođenju odredbi pravilnika o kućnom redu;
- u vršenju poslova saraduje sa drugim službenicima;
- u okviru utvrđenog programa tretmana, na odgovarajući način učestvuje u tretmanu lica lišenih slobode;
- stalno prati kretanje lica lišenih slobode i u svakom momentu zna gdje se nalazi pojedino lice koje mu je povjereno na čuvanje;

- vodi zabilješke o svojim zapažanjima u vezi sa ponašanjem, kretanjem, boravkom, radom i međusobnim odnosima lica lišenih slobode;
- vrši odgovarajuću kontrolu lica lišenih slobode za vrijeme šetnje, odmora ili spavanja.

Član 28

U vršenju poslova unutrašnjeg obezbjeđenja u prostorijama za rad lica lišenih slobode, službenik obezbjeđenja je dužan da:

- održava red i disciplinu na radu među licima pod njegovim nadzorom;
- pruža potrebnu pomoć instruktorima i drugim ovlašćenim licima u kontroli izvršavanja radnih zadataka lica pod njegovim nadzorom;
- u saradnji sa instruktorima, onemogućiti licima lišenim slobode izradu predmeta pogodnih za napad i drugih predmeta čije držanje nije dozvoljeno, kao i proizvoda koji nijesu utvrđeni planom proizvodnje ili za koje nije otvoren radni nalog;
- spriječiti namjerno oštećenje mašina i drugih sredstava rada, kao i ometanje normalnog toka proizvodnog procesa od strane lica pod njegovim nadzorom;
- u toku rada spriječiti nedozvoljene kontakte lica pod njegovim nadzorom sa licima lišenim slobode koja rade u drugim prostorijama za rad i drugim nepozvanim licima;
- spriječiti iznošenje predmeta iz prostorija za rad od strane lica pod njegovim nadzorom i drugih nepozvanih lica.

4. Pretres lica i prostorija

Član 29

U sprovođenju pravila o kućnom redu službenik obezbjeđenja prema ukazanoj potrebi vršiće pretresanje lica lišenih slobode, prostorija u kojima ta lica borave i rade, kao i stvari kojima se služe, odnosno koje posjeduju.

Pretres lica iz stava 1 ovog člana vrši se obavezno prilikom njihovog prijema u Zavod, privremenog napuštanja Zavoda, izvođenja na posjetu, sprovođenja i upućivanja u prostorije za izdržavanje disciplinske kazne, kao i prilikom otpuštanja iz Zavoda.

U slučaju privremenog napuštanja Zavoda, pretres lica iz stava 1 ovog člana vrši i pri izlasku i pri povratku tih lica.

Radi pronalaska predmeta koje nije dozvoljeno držati i upotrebljavati, pretres lica lišenih slobode i prostorija u kojima ta lica borave i rade, može se vršiti prema ukazanoj potrebi u svako doba.

Član 30

Ukoliko ocijeni da razlozi bezbjednosti to zahtijevaju, službenik obezbjeđenja može izvršiti pretres lica zaposlenih u Zavodu prilikom ulaska ili izlaska iz zatvorenog dijela Zavoda.

Član 31

Pretres, po pravilu, vrše najmanje dva službenika obezbjeđenja.

Član 32

Pretres se vrši po naređenju neposrednog starješine ili po sopstvenoj inicijativi službenika obezbjeđenja.

O svakom izvršenom pretresu, preduzetom po sopstvenoj inicijativi, službenik obezbjeđenja je dužan obavijestiti neposrednog starješinu.

Kad se predpostavlja da se pretresom mogu pronaći predmeti koji su upotrijebljeni ili namijenjeni za izvršenje krivičnog djela ili koji mogu poslužiti kao dokaz u postupku, pretres se vrši u prisustvu dva svjedoka.

Kad razlozi bezbjednosti to nalažu, pretres iz stava 3 ovog člana može se izvršiti i bez prisustva svjedoka.

Član 33

Pretres ženskih lica lišenih slobode vrši službenik obezbjeđenja ženskog pola.

Član 34

O svakom izvršenom pretresu sastavlja se zapisnik.

Član 35

Od lica lišenih slobode oduzimaju se predmeti koje nije dozvoljeno držati ili upotrebljavati, kao i predmeti koji su upotrijebljeni ili namijenjeni za vršenje krivičnih djela o oduzetim predmetima lične svojine izdaje se potvrda, a predmeti se čuvaju u magacinu organizacione jedinice u kojoj se nalaze lica iz stava 1 ovog člana.

O oduzetim predmetima koji su upotrijebljeni ili namijenjeni za izvršenje krivičnih djela i predmetima koji mogu poslužiti kao dokaz u postupku, izdaje se potvrda, a predmeti ustupaju organu koji vodi postupak.

Član 36

Službenik obezbjeđenja izvršiće pretres lica koje je došlo u posjetu licu lišenom slobode, privremeno će mu oduzeti predmete čije držanje nije dozvoljeno i nakon izvršene posjete oduzete predmete vratiti.

Ukoliko službenik obezbjeđenja prilikom pretresa lica iz stava 1 ovog člana pronađe vatreno oružje, takvo lice će se zadržati i o tome će se odmah obavijestiti neposredni starješina i organ uprave nadležan za poslove policije.

5. Sprovođenje

Član 37

Sprovođenje lica lišenih slobode vrši se, po pravilu, specijalnim vozilom, a izuzetno sredstvima javnog saobraćaja i drugim prevoznim sredstvima.

Sprovođenje se organizuje tako da se ne prekida put od mjesta prijema do mjesta predaje lica koja se sprovode. Ako se sprovođenje iz bilo kakvih razloga mora prekinuti, prekid treba vršiti u mjestima u kojima postoji zatvorska ustanova ili stanica policije.

Član 38

Sprovođenje lica lišenih slobode koja su bolesna ili iznemogla, kao i trudnica vrši se po prethodno pribavljenom mišljenju ljekara o sposobnosti takvih lica za sprovođenje.

Sprovođenje lica iz stava 1 ovog člana može se vršiti i bez prethodno pribavljenog mišljenja ljekara, ako je neophodno da se takvo lice hitno uputi u zdravstvenu ustanovu, radi ljekarske intervencije.

Član 39

Sprovođenje, po pravilu, vrše dva službenika obezbjeđenja na osnovu plana sprovođenja. Potreban broj službenika za sprovođenje određuje šef sprovodničke grupe, zavisno od načina sprovođenja, broja i ličnih svojstava lica koja se sprovode, dužine i trajanja sprovođenja, doba dana, prirode terena i sl.

Član 40

Kad se odredi sprovođenje lica lišenih slobode, šef sprovodničke grupe je dužan da:

- službeniku obezbjeđenja koji sprovodi lica lišena slobode (u daljem tekstu: sprovodnik) preda nalog za sprovođenje u kome je, pored ostalog, naznačeno da li je dozvoljena upotreba vatrenog oružja u slučaju bjekstva lica koje se sprovodi i da li se sprovođenje vrši uz vezivanje lisicama;
- izda usmena ili pismena detaljna uputstva u pogledu načina sprovođenja;
- preda sprovodniku oduzete stvari i spisak tih stvari i lica koja sprovodi, kao i novac ili druge dragocjenosti ako ih ima;
- obezbijedi hranu za lica koja se sprovode, ukoliko je to potrebno;
- upozna sprovodnika sa stepenom opasnosti lica koja sprovodi i njihovim sklonostima za bjekstvo;
- odredi vođu sprovodničke grupe.

Član 41

Prije izdavanja naloga za sprovođenje, rukovodilac službe obezbjeđenja je dužan da utvrdi da ne postoje smetnje za to sprovođenje.

Član 42

Voda sprovodničke grupe dužan je da:

- postupi po uputstvu neposrednog starješine;
- izvrši detaljan pretres lica koja sprovodi i njihovih stvari;
- upozori lica koja sprovodi da su dužna da izvršavaju njegova naređenja, a da će pokušaj otpora, napada ili bjekstva biti savladan silom;

- upozori lica koja sprovodi da će u slučaju bjekstva upotrijebiti vatreno oružje u zakonom predviđenim slučajevima.

Član 43

Za vrijeme sprovođenja nije dozvoljeno da lice koje se sprovodi dolazi u dodir sa građanima, da sa njima razgovara ili da od njih bilo šta prima. Prema potrebi može se zabraniti i međusobni razgovor lica koja se sprovode.

Sprovođnik može razgovarati sa licem koje se sprovodi u mjeri koja je neophodna za pravilno sprovođenje.

Član 44

Sprovođnik je odgovoran za ličnu bezbjednost lica koje sprovodi. On je dužan da u toku sprovođenja spriječi svaki napad ili pokušaj napada na lice koje sprovodi, pokušaj njegovog oslobađanja od trećih lica kao i pokušaj samopovređivanja.

U slučaju pokušaja bjekstva lica koje se sprovodi, sprovođnik je dužan da preduzme mjere u cilju sprečavanja bjekstva, odnosno hvatanje, na način i pod uslovima propisanim zakonom.

Ukoliko lice koje se sprovodi pobjegne sprovođnik je dužan da ga goni, kao i da o bjekstvu obavijesti organ uprave nadležan za poslove policije i pruži potrebne podatke o odbjegli licu.

Član 45

Sprovođenje lica lišenih slobode, sredstvima javnog saobraćaja vrši se na način kojim se mogućnost bjekstva svodi na najmanju mjeru i po mogućnosti odvojeno od ostalih putnika. U tom cilju sprovođnik sa licima koja sprovodi, ulazi i izlazi na početnoj ili krajnjoj stanici poslije ostalih putnika. Lica koja se sprovode smještaju se što dalje od vrata, a kad je to moguće vrata i prozori se drže zatvoreni.

Član 46

Licu koje se sprovodi ne smije se dozvoliti da u toku sprovođenja samo ulazi u sanitarne ili druge prostorije, niti će mu se dozvoliti da samo zatvara vrata ili otvara prozore tih prostorija.

Prilikom korišćenja prostorija iz stava 1 ovog člana licu koje se sprovodi mogu se staviti lisice radi kontrole njegovog prisustva u tim prostorijama ili se na drugi pogodan način obezbijedi od bjekstva.

Član 47

U slučaju bolesti ili ranjavanja lica koje se sprovodi vođa sprovođničke grupe, odnosno sprovođnik, zatražiće pomoć od najbliže zdravstvene ustanove.

Ukoliko se utvrdi da lice koje se sprovodi nije sposobno za dalje putovanje smjestiće se u zdravstvenu ustanovu, a sprovođnik će nastaviti njegovo čuvanje do prijema drugačijeg naređenja.

Član 48

Ako u toku sprovođenja nastupi smrt osuđenog ili pritvorenog lica vođa sprovođničke grupe, odnosno sprovođnik, dužan je da:

- obezbijedi lice mjesta;
- obavijesti organ uprave nadležan za poslove policije;
- obavijesti neposrednog starješinu.

Ukoliko se sprovodi više lica, a u sprovođničkoj grupi ima dovoljan broj sprovođnika, sprovođenje ostalih lica može se nastaviti.

Član 49

Lice koje se sprovodi i njegove stvari predaju se uz potvrdu organu koji je naznačen u nalogu za sprovođenje.

Prilikom predaje lica sprovođnik obavještava službeno lice kome je izvršena predaja o svim važnijim događajima i zapažanjima licu koje se sprovodi.

Član 50

Nakon izvršenog sprovođenja vođa sprovođničke grupe podnosi izvještaj o toku sprovođenja šefu sprovođničke grupe i predaje mu nalog za sprovođenje, potvrdu o predatim stvarima, novcu i ostalim vrijednostima.

Šef sprovođničke grupe izvještava rukovodioca službe obezbjeđenja o svim važnijim događajima i zapažanjima u toku sprovođenja.

6. Pripravnost i uzbuna

Član 51

U slučaju saznanja da može doći ili da je došlo do većih nereda, bjekstva, odbijanja hrane od strane više osuđenih lica, elementarnih nepogoda, kao i u drugim sličnim slučajevima, direktor naređuje sprovođenje mjera pripravnosti.

Mjere pripravnosti određuje i sprovodi načelnik organizacione jedinice, uz saglasnost direktora.

O naređenju i preduzetim mjerama direktor obavještava ministra pravde, a po potrebi i organ uprave nadležan za poslove policije.

Član 52

Direktor može dati uzbunu radi provjere obučenosti i mobilnosti službenika obezbjeđenja.

Bliže situacije i znak za uzbunu, posebnim aktom propisuje direktor.

III PRIMJENA SREDSTAVA PRINUDE

Član 53

Prilikom vršenja poslova obezbjeđenja službenik obezbjeđenja primjenjuje sredstva prinude pod uslovima i na način propisanim zakonom i ovim pravilnikom.

Član 54

Kada prestane neposredni razlog za upotrebu sredstava prinude, službenik obezbjeđenja će obustaviti njihovu dalju upotrebu.

Član 55

Otpor lica lišenog slobode može biti aktivan i pasivan.

Aktivan otpor postoji kad lice iz stava 1 ovog člana pruža otpor upotrebom oružja, oruđa i drugih predmeta ili fizičke snage i na taj način onemogućava službenika obezbjeđenja da izvrši službenu radnju.

Podsticanje na otpor smatra se kao aktivan otpor.

Pasivan otpor postoji kad lice iz stava 1 ovog člana ne izvrši zakonito naređenje službenika obezbjeđenja ili se stavi u takav položaj koji onemogućava to lice da izvrši službenu radnju.

Član 56

Sredstvo prinude se neće upotrijebiti prema licu lišenom slobode koje je očigledno bolesno, staro, iznemoglo ili je teški invalid, kao i prema ženskom licu lišenom slobode čija je trudnoća vidljiva, osim ako takvo lice vatrenim oružjem ili drugim opasnim sredstvom neposredno ugrožava život službenog lica ili ako se pruženi otpor ne može na drugi način savladati i narušeni red i mir uspostaviti.

Član 57

O upotrebi sredstava prinude službenik obezbjeđenja je dužan da odmah sačini pismeni izvještaj u koji unosi podatke o: licu prema kome je sredstvo prinude upotrijebljeno, razlozima i načinu upotrebe i nastalim posledicama. Rukovodilac službe obezbjeđenja dužan je da odmah po prijemu izvještaja provjeri navode u izvještaju i da ga zajedno sa svojim mišljenjem i mišljenjem načelnika dostavi direktoru.

O upotrebi gumene palice, vatrene oružja, hemijskih sredstava, šmrkova sa vodom, specijalno obučeni pasa, direktor je dužan da u roku od tri dana od dana dobijanja izvještaja iz stava 1 ovog člana, dostavi Ministarstvu pravde pismeni izvještaj sa utvrđenim činjenicama i ocjenom o pravilnosti upotrebe sredstava prinude.

O upotrebi fizičke snage direktor će obavijestiti Ministarstvo pravde samo ako je nastupila teška tjelesna povreda lica nad kojim je fizička snaga upotrijebljena.

O upotrebi sredstava prinude prema pritvorenom licu direktor je dužan da obavijesti i predsjednika suda koji vrši nadzor u pogledu zakonitog postupanja prema pritvorenicima u Zavodu.

1. Fizička snaga

Član 58

Fizička snaga podrazumijeva zahvate i druge vještine odbrane i napada kojima se lice lišeno slobode prisiljava na poštovanje propisanih normi ponašanja.

Fizička snaga se može upotrebljavati radi savladavanja otpora lica lišenog slobode, sprječavanja bjekstva, odbijanja fizičkog napada na službeno lice ili drugo lice lišeno slobode, sprečavanja nanošenja povrede drugom, samopovređivanja i prouzrokovanja materijalne štete.

2. Vezivanje

Član 59

Vezivanje se primjenjuje radi sprječavanja bjekstva lica lišenog slobode prilikom njegovog sprovođenja, fizičkog napada na drugo lice lišeno slobode, službenika obezbjeđenja ili drugo lice, otpora koji se na drugi način ne može savladati, samopovređivanja, samoubistva, prouzrokovanja materijalne štete i sl.

Vezivanje se preduzima na osnovu pismenog naloga neposrednog starješine.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, vezivanje se može preduzeti i po sopstvenoj inicijativi, kada se prilikom sprovođenja posumnja da će lice koje se sprovodi da bježi ili pokuša bjekstvo, izvrši napad na službenika obezbjeđenja ili drugo lice, odnosno pruža otpor, pokuša samoubistvo, samopovređivanje i sl.

Član 60

Vezivanje se, po pravilu, vrši liscama.

Kada postoji opasnost od samopovređivanja, izuzetno, vezivanje ruku i nogu vrši se i drugim pogodnim sredstvima na način kojim se ne nanose tjelesne povrede licu koje se vezuje.

Službenik obezbjeđenja može preduzeti radnje iz stava 2 ovog člana samo na osnovu naredbe neposrednog starješine.

Vezivanje će se ukinuti kada prestanu razlozi zbog kojih je određeno.

3. Izdvajanje

Član 61

Izdvajanje podrazumijeva privremeno smještanje u posebnu prostoriju lica lišenog slobode koje svojim postupcima uporno ometa život i rad u Zavodu i predstavlja ozbiljnu opasnost za bezbjednost službenih ili drugih lica.

Prije izdvajanja izvršiće se detaljan lični pretres lica prema kome se to izdvajanje primjenjuje.

4. Gumena palica

Član 62

Gumena palica se može upotrijebiti radi savladavanja otpora lica lišenog slobode, sprečavanja bjekstva, odbijanja fizičkog napada na službeno lice ili drugo lice lišeno slobode, sprječavanja nanošenja povrede drugom, samopovređivanja i prouzrokovanja materijalne štete.

Prilikom upotrebe gumene palice, službenik obezbjeđenja će nastojati da, ukoliko je to moguće, izbjegne udarac po glavi i drugim osjetljivim djelovima tijela.

Ako lice lišeno slobode pruža pasivan otpor, gumena palica će se upotrijebiti ako nema drugih mogućnosti da se takav otpor savlada ili ako je upotreba blažih sredstava prinude ostala bez uspjeha.

5. Šmrkovi sa vodom

Član 63

Šmrkovi sa vodom se mogu upotrijebiti u slučajevima masovnog pružanja otpora, barikadiranja, nanošenja materijalne štete ili kad lica lišena slobode na drugi način organizuju masovni protest ili pobunu.

Upotreba šmrkova sa vodom se vrši po naredbi direktora ili lica koje on ovlasti.

6. Specijalno obučeni psi

Član 64

Specijalno obučeni psi se mogu upotrijebiti za:

- sprečavanje bjekstva lica lišenih slobode,
- vršenje obezbjeđenja objekata Zavoda,
- sprečavanje otpora ili odbijanje napada na službeno ili drugo lice, ili objekte koji se obezbjeđuju,

- pronalaženje odbjeglog lica lišenog slobode,
 - pronalaženje psihoaktivnih supstanci.
- Specijalno obučeni psi mogu se upotrijebiti i pri vršenju patrolne djelatnosti.

7. Hemijska sredstva

Član 65

Hemijska sredstva se mogu upotrijebiti radi sprečavanja masovnih pobuna, odnosno kada je teže narušen red i mir od strane većeg broja lica lišenih slobode.

Upotreba hemijskih sredstava se vrši po naređenju direktora ili lica koje on ovlasti.

8. Vatreno oružje

Član 66

U slučajevima upotrebe vatrenog oružja iz člana 180 stav 1 tač. 2, 3 i 4 Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, službenik obezbjeđenja će pokušati, ukoliko za to ima mogućnosti, da takvo lice upozori uz istovremeni poziv "stoj, pucaću". Ako to lice ne stane, službenik obezbjeđenja će ponoviti poziv, a ako ni na ponovljeni poziv ne stane, a ne postoji druga mogućnost da se spriječi bjekstvo, službenik obezbjeđenja će upotrijebiti vatreno oružje.

Kada uslovi dozvoljavaju, poslije drugog poziva, službenik obezbjeđenja će radi upozorenja pucati u vazduh, prije nego što puca na lice iz stava 1 ovog člana.

Ako lice iz stava 1 ovog člana bježi prema grupi ljudi ili se skriva u grupi, te usled toga postoji opasnost da bi neko od njih mogao da bude pogođen, službenik obezbjeđenja neće upotrijebiti vatreno oružje.

Član 67

Službenik obezbjeđenja će, bez prethodnog upozorenja, upotrijebiti vatreno oružje, ako se lice iz člana 66 ovog pravilnika penje uz zaštitni zid ili se nalazi na zaštitnom zidu, kao i nakon prelaženja zaštitnog zida, dok se nalazi u vidnom polju službenika obezbjeđenja koje ga neposredno goni.

Ako lice iz stava 1 ovog člana uđe u zabranjeni prostor ispod zaštitnog zida, službenik obezbjeđenja će ga upozoriti da se udalji.

Zabranjeni prostor iz stava 2 ovog člana mora biti vidno obilježen uz znak upozorenja da je u označenom prostoru kretanje zabranjeno.

IV NAORUŽANJE I OPREMA SLUŽBENIKA OBEZBJEĐENJA

Član 68

Naoružanje i oprema službenika obezbjeđenja sastoji se od vatrenog oružja i hemijskih sredstava naoružanja.

Vatreno oružje čini: pištolj, poluautomatska, automatska i snajperska puška, puškomitraljez i municija za ovo oružje.

Hemijska sredstva naoružanja čini: gasni pištolj i druge naprave podešene za izbacivanje patrona sa suzavcima, bombi i ampula sa suzavcem i drugih sličnih sredstava, čija upotreba ne utiče štetno na zdravlje lica lišenih slobode.

Član 69

Oprema službenika obezbjeđenja sastoji se od: sredstava veze, motornih vozila i sredstava posebne opreme.

Sredstva posebne opreme čini: gumena palica, šlem, dvogled, pištaljka, busola, džepna lampa, zaštitne naočari, zaštitna maska, lisice, topografska karta i sredstva za pružanje prve pomoći.

Član 70

Vatreno oružje, hemijska sredstva naoružanja i municija čuvaju se na naročito obezbijeđenim mjestima, prema važećim propisima. O naoružanju i opremi vodi se posebna evidencija.

Član 71

Službenik obezbjeđenja se zadužuje vatrenim oružjem i opremom prema propisima o načinu vršenja službe obezbjeđenja.

Službenik obezbjeđenja-pripravnik zadužuje se vatrenim oružjem kada se osposobi da ga pravilno upotrebljava o čemu odlučuje rukovodilac službe obezbjeđenja.

Vatreno oružje i oprema kojom je zadužen službenik obezbjeđenja, ne može se davati drugom licu na korišćenje.

Član 72

Oružje i oprema kojom su zaduženi službenici obezbjeđenja kao i oružje i oprema koja se nalazi u magacinu Zavoda, mora se održavati u ispravnom stanju.

Član 73

Nestanak, kvar, uništenje ili oštećenje sredstava naoružanja i opreme službenik obezbjeđenja je dužan da odmah prijavi rukovodiocu službe obezbjeđenja.

Član 74

Službenik obezbjeđenja koji namjerno ili iz krajnje nepažnje prouzrokuje nestanak, uništenje ili oštećenje sredstava naoružanja i opreme, dužan je da prouzrokovanu štetu nadoknadi.

Postojanje štete i njenu visinu utvrđuje komisija koju obrazuje direktor Zavoda.

Za prouzrokovanu štetu iz stava 1 ovog člana službenik obezbjeđenja odgovara i disciplinski.

Ako je šteta na sredstvima naoružanja i opreme prouzrokovana izvršenjem službenog zadatka ili u drugim slučajevima bez krivice službenika obezbjeđenja postupaće se po odredbi člana 81 stav 2 ovog pravilnika.

Član 75

Rukovodilac službe obezbjeđenja će službeniku obezbjeđenja oduzeti oružje kada:

- je protiv njega određen pritvor,
- je udaljen sa dužnosti,
- se upotrebom alkohola ili na drugi način sam stavi u stanje privremene duševne poremećenosti,
- postoji nalaz ljekara da iz zdravstvenih razloga nije sposoban da rukuje oružjem.

Službeniku obezbjeđenja se može oduzeti oružje u slučaju kada se protiv njega pokrene postupak zbog teže povrede radne dužnosti.

Član 76

Kada službenik obezbjeđenja nije na dužnosti vatreno oružje kojim je zadužen čuva se u Zavodu.

Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana službenik obezbjeđenja može držati kod sebe pištolj van službe u skladu sa Zakonom o oružju.

Član 77

U slučaju prestanka službe, službenik obezbjeđenja dužan je da preda u ispravnom stanju vatreno oružje i opremu sa kojom je zadužen.

Član 78

Rukovodilac službe obezbjeđenja dužan je da:

- vrši nadzor nad čuvanjem i održavanjem naoružanja i opreme,
- se stara o evidenciji sredstava naoružanja i opreme koja se vodi prema važećim propisima o materijalnom poslovanju državnih organa,
- organizuje i rukovodi izvođenjem obuke gađanja prema utvrđenom planu i programu.

Član 79

U cilju što boljeg osposobljavanja za rukovanje naoružanjem i opremom organizuje se obuka službenika obezbjeđenja.

Program obuke prema vrstama vatrenog oružja utvrđuje načelnik na predlog rukovodioca službe obezbjeđenja.

Član 80

Provjera ispravnosti sredstava naoružanja vrši se putem redovnog pregleda i prilikom izvođenja obuke gađanja.

Provjera ispravnosti sredstava naoružanja vrši se i na smotrama službenika obezbjeđenja koje, najmanje jedanput u dva mjeseca, vrši rukovodilac službe obezbjeđenja ili načelnik.

Stručno tehnički pregled ispravnosti naoružanja i opreme vrši komisija koju obrazuje direktor.

O izvršenom stručno tehničkom pregledu sastavlja se zapisnik.

Član 81

Popravke sredstava naoružanja mogu se vršiti u radionicama organa uprave nadležnog za poslove policije i radionicama Vojske RCG, kao i u radionicama koje su registrovane za popravku naoružanja.

Rashodovanje sredstava naoružanja i pojedinih djelova opreme vrši se na predlog komisije Zavoda po propisima o materijalnom poslovanju državnih organa.

V PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 82

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu vršenja obezbjeđenja, naoružanju i opremi službenika obezbjeđenja u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija ("Službeni list RCG", broj 6/97).

Član 83

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Broj: 04-3746/05-5

Podgorica, 27. oktobra 2006. god.

Ministarstvo pravde

Ministar,

Željko Šturanović, s.r.